

Redegørelse om bevisførelse i sædelighedssager om forurettedes tidligere seksuelle adfærd, jf. retsplejelovens § 185, stk. 2

1. Indledning

Ved lov nr. 558 af 24. juni 2005, som trådte i kraft den 1. juli 2005, blev der gennemført en række ændringer af retsplejeloven med det formål at styrke retsstillingen for forurettede i voldtægtssager og andre grove sædelighedssager.

Det var i lovforslaget bl.a. forudsat, at der skulle iværksættes en indberetningsordning til Rigsadvokaten af afgørelser vedrørende bevisførelse i voldtægtssager om forurettedes tidligere seksuelle adfærd, jf. retsplejelovens § 185, stk. 2.

Ved Rigsadvokaten Informerer nr. 22/2005 iværksatte jeg på baggrund heraf en indberetningsordning, hvorefter politikredsene og statsadvokaturerne skulle underrette rigsadvokaturen om alle kendelser og domme, der blev afsagt i perioden fra juni 2005 og til udløbet af 2007 vedrørende anvendelse af retsplejelovens § 185, stk. 2. Underretning skulle ske både i de tilfælde, hvor retten tillod en bevisførelse efter § 185, stk. 2, og i de tilfælde, hvor en sådan bevisførelse blev afvist.

Nedenfor i afsnit 2 redegøres der nærmere for baggrunden for den iværksatte indberetningsordning. I afsnit 3 gennemgås bestemmelsen i retsplejelovens § 185, stk. 2, og i afsnit 4 refereres de afgørelser, som rigsadvokaturen i henhold til indberetningsordningen har modtaget underretning om. Afsnit 5 indeholder Rigsadvokatens vurdering af anvendelsesområdet for § 185, stk. 2.

2. Nærmere om baggrunden for indberetningsordningen

2.1. Folketingsbeslutning nr. 82 fra 2004 om forbedring af voldtægtsfres retsstilling før og under retssagen

Ved folketingsbeslutning nr. 82 af 4. juni 2004 om forbedring af voldtægtsfres retsstilling før og under retssagen pålagde Folketinget justitsministeren at tage initiativer, der forbedrede voldtægtsfres retsstilling i voldtægtssager før og under retssagen, idet der bl.a. skulle ske »en bedre beskyttelse af voldtægtsfres mod ydmygelser under offerets forklaring i retten med hensyn til indskrænket adgang til bevisførelse om voldtægtsfres troværdighed.«

I bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutningen (B 82, fremsat den 2. december 2003 af medlemmer fra Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten) anførte forslagsstillerne om indskrænket bevisførelse efter retsplejelovens § 185 bl.a., at

»... retsplejelovens § 185, stk. 2, skal fortolkes restriktivt, således at der som den helt klare hovedregel slet ingen bevisførelse finder sted om voldtægtsfrets tidligere seksuelle adfærd. Forslagsstillerne finder endvidere, at der er grund til at overvåge retternes fortolkning og praktiske anvendelse af reglerne på dette punkt med henblik på en eventuel opstramning af lovgivningen, hvis lovgivningen er for upræcis i forhold til ønsket om at skærme voldtægtsfres mod ydmygelser.«

På baggrund af folketingsbeslutningen anmodede Justitsministeriet Strafferetsplejeudvalget om at vurdere de særlige spørgsmål i relation til voldtægtsfres retsstilling før og under retssagen.

2.2. Betænkning nr. 1458/2005 om forbedring af voldtægtsfres retsstilling

Strafferetsplejeudvalget afgav i 2005 betænkning nr. 1458/2005 om forbedring af voldtægtsfres retsstilling.

For så vidt angik spørgsmålet om den i folketingsbeslutningen nævnte overvågning af retternes anvendelse af retsplejelovens § 185, stk. 2, anførte Strafferetsplejeudvalget, at det på forhånd kunne